Openbaar Zaaknummer: Z/25/288620

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: informatienota 'voorstel en voornemen participatie Waterstofnetwerk Oost-Nederland'

Collegedatum: 18 maart 2025

Kernboodschap

Met het publiceren van het *voorstel en voornemen participatie* (VenP) Waterstofnetwerk Oost-Nederland' start het ministerie van Klimaat en Groene Groei officieel het traject om via een projectbesluit het waterstofnetwerk Nederland te realiseren, ook bekend als de '*waterstofbackbone'.* Het VenP is als brief bij deze informatienota gevoegd.

Het traject van waterstofbackbone in Oost-Nederland maakt deel uit van het landelijk waterstofnetwerk, erop gericht om de vijf industrieclusters in Nederland te verbinden. De werkzaamheden worden uitgevoerd door 'Hynetwork', een dochter van Gasunie.

In Oost-Nederland omvat dit traject de ombouw van een bestaande aardgasleiding voor het gebruik van waterstof. Deze leiding loopt door gemeente Wijchen heen. Gemeente Wijchen heeft hier een faciliterende rol richting het ministerie.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
26-10-2023	Z/23/138359 De gemeenteraad neemt de informatienota 'rapport waterstof' ter kennisname aan.

Toelichting

Waterstofnetwerk Oost-Nederland maakt deel uit van het landelijk waterstofnetwerk: een ondergronds netwerk van buisleidingen. Waterstofnetwerk Nederland verbindt de vijf grote industrieclusters in Nederland.

Dit project is nu officieel van start met het publiceren van het *voorstel en voornemen participatie.* Deze worden toegelicht in de bijlage: de brief van het ministerie KGG aan de gemeenteraad.

De industrie in Nederland is verantwoordelijk voor zo'n 25% van de nationale CO2-uitstoot. Het Waterstofnetwerk Nederland is in eerste instantie bedoeld om de zware industrie te voorzien van een alternatieve vorm van energie om zo CO2 te reduceren. Voor de zware industrie is elektrificatie beperkt mogelijk, onder andere omdat hiermee niet de benodigde temperaturen gehaald kunnen worden. Waterstof biedt die mogelijkheden wel en is daarom onmisbaar voor de verdere verduurzaming van de industrie.

De kans dat er de komende jaren huizen met waterstof worden verwarmd is klein. De prijs van waterstof is nu namelijk nog aanzienlijk hoger dan de prijs van aardgas. Zolang het aanbod van waterstof schaars is, is het logischer om waterstof in te zetten in de sectoren en in de processen waar weinig alternatieven zijn. Hiervoor is in 2023 de waterstofladder gemaakt. Het verwarmen van woningen met waterstof wordt als de minst reële toepassing ingeschat. Dit conclusie hebben we ook getrokken in het 'rapport waterstof' (dossiernummer 5084).

Wel biedt de nabijheid van de 'waterstofbackbone' kansen voor de energie-intensieve industrie in Wijchen. Voorwaarde voor aansluiting zijn dat de afnemer een groot energieverbruik heeft; de realisatie van een klantaansluiting binnen het timeframe van het uitrolplan valt (2028-2030); en er een duidelijke klantcommitment is.

We inventariseren de bereidheid bij Wijchense ondernemers om hierop aan te sluiten. Via ambtelijke en bestuurlijke werkgroepen kunnen we deze interesse doorgeven. Daarnaast biedt ook regionale samenwerking zoals het 'energyboard' mogelijkheden om (mogelijke) interesse bij het rijk kenbaar te maken.
Dit sluit aan bij speerpunt 3 van het strategisch kompas; welke 'innovatie, duurzaamheid en circulariteit' centraal stelt in het Wijchens ondernemersklimaat. Ook faciliteren we ondernemers met een netwerkplatform.

Gevolgen
Tot 18 april ligt het VenP ter inzage. Omwonenden van het beoogde waterstof tracé worden apart geïnformeerd en kunnen reageren op het VenP. Op basis van lokale behoefte organiseren het RVO en Hynetwork een provinciale informatiebijeenkomst.

Eind april ontvangen we een terugkoppeling van de reacties op het VenP, van eventueel gehouden informatiebijeenkomsten en recente ontwikkelingen. Op basis van behoefte van de raad kunnen we ook deze terugkoppeling ter informatie aan de raad voorleggen.

Dit is de eerste stap om het waterstofnetwerk te realiseren. Er volgen later meer beslismomenten waarop opnieuw inspraak mogelijk is.

Een deel van de werkzaamheden moet gebeuren bij afsluitlocaties in gemeente Wijchen. Dit zijn de afsluitlocaties nabij de Piekenbroek in het buitengebied tussen Hernen en Wezel, en aan de Maasbanddijk ten oosten van Niftrik. Na het vaststellen van het 'ontwerp-projectbesluit' wordt duidelijk wat de omvang, tijdsduur en lokale impact is van de werkzaamheden. De werkzaamheden zijn vergunning plichtige activiteiten. Als gemeente zijn we bevoegd gezag om deze vergunningen te verlenen. In deze fase kunnen we als gemeente ook bijsturen om mogelijke overlast zoveel mogelijk te voorkomen.

Communicatie
Zoals genoemd geven het RVO en Hynetwork de mogelijkheid voor een fysieke informatiebijeenkomst, die op provinciaal niveau georganiseerd worden.

Ook maken we via onze eigen gemeentelijke kanalen bekend dat het Voorstel en Voornemen participatie waterstofnetwerk Oost-Nederland ter inzage ligt.

Als er lokaal werkzaamheden plaats zullen vinden, communiceren we hier over. Dit is echter pas is een later stadia van het project van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

Eind april ontvangen we een terugkoppeling op de inzageperiode van het VenP. Hierna start de verkenningsfase, waarin het ministerie van KGG en Gasunie verdere stappen zetten om tot een ontwerp-projectbesluit te komen. Hieronder vallen besluiten tot de Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD), een project-milieueffectrapportage en een definitief voorkeursalternatief. Op deze besluiten is opnieuw inspraak mogelijk.

Lokale werkzaamheden zijn pas mogelijk na het goedkeuren van de benodigde vergunningen, en zullen naar verwachting in 2027 of 2028 plaatsvinden.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.